

Gymnázium Broumov

Zadání přijímací zkoušky z českého jazyka do čtyřletého gymnázia pro školní rok 2006/2007 - diktát

Kde je pravlast našich brambor?

Jak snad každý ví, je pravlastí brambor Jižní Amerika, ale vědci se dlouho přeli, z jaké její oblasti vlastně pocházejí. Odborníci se domnívali, že brambory se začaly cíleně pěstovat na více místech, např. v Argentině, v Chile nebo v Bolívii. Avšak vědci z Velké Británie nedávno po dlouholetém bádání oznámili, že pravlastí brambor je Peru. Právě zde lidé poprvé brambory zasadili a udělali z nich kulturní plodinu. Její uctívání mělo v incké kultuře nábožný charakter. Podobně jako Aztékové uctívali kukuřici, považovali Inkové brambory za dar z nebes. Jejich zpracování a způsoby použití bývaly velmi pestré: hlízy se sušily, vyráběl se z nich alkoholický nápoj a sloužily k medicínským účelům.

Když inckou říši v 16. století rozvrátili Španělé, dostaly se brambory také na starý kontinent. Hlízy se staly součástí potravy námořníků, kteří díky jejich konzumaci přestávali trpět tehdejší metlou všech mořeplavců, kurdějemi.

Brambory byly v kontinentální Evropě zpočátku přijímány s obavami. Byly považovány za pohanskou a nekřesťanskou plodinu. A tak se po delší době pěstovaly pouze jako okrasná exotická rostlina na dvorech velmožů a v klášterních zahradách. Někteří tehdejší lékaři je předepisovali jako zaručený lék proti široké škále onemocnění. Do českých zemí přišly brambory z Braniborska – odtud zkomolením vznikl jejich dnešní název.

Gymnázium Broumov

Zadání přijímací zkoušky z českého jazyka do čtyřletého gymnázia pro školní rok 2006/2007 - práce s textem

Kde je pravlast našich brambor?

Jak snad každý ví, je pravlastí brambor Jižní Amerika, ale vědci se dlouho přeli, z jaké její oblasti vlastně pocházejí. Odborníci se domnívali, že brambory se začaly cíleně pěstovat na více místech, např. v Argentině, v Chile nebo v Bolívii. Avšak vědci z Velké Británie nedávno po dlouholetém bádání oznámili, že pravlastí brambor je Peru. Právě zde lidé poprvé brambory zasadili a udělali z nich kulturní plodinu. Její uctívání mělo v incké kultuře nábožný charakter. Podobně jako Aztékové uctívali kukuřici, považovali Inkové brambory za dar z nebes. Jejich zpracování a způsoby použití bývaly velmi pestré: hlízy se sušily, vyráběl se z nich alkoholický nápoj a sloužily k medicínským účelům.

Když inckou říši v 16. století rozvrátili Španělé, dostaly se brambory také na starý kontinent. Hlízy se staly součástí potravy námořníků, kteří díky jejich konzumaci přestávali trpět tehdejší metlou všech mořeplavců, kurdějemi.

Brambory byly v kontinentální Evropě zpočátku přijímány s obavami. Byly považovány za pohanskou a nekřesťanskou plodinu. A tak se po delší době pěstovaly pouze jako okrasná exotická rostlina na dvorech velmožů a v klášterních zahradách. Někteří tehdejší lékaři je předepisovali jako zaručený lék proti široké škále onemocnění. Do českých zemí přišly brambory z Braniborska – odtud zkomolením vznikl jejich dnešní název.

1. Urči, o jaký typ textu se jedná:
a) reportáž b) historická próza c) dobrodružný román d) odborný článek
2. Vysvětli, jak je utvořeno slovo **pravlast**. Stejným způsobem utvoř jiná dvě slova.
3. Najdi v textu a vypiš
a) přívlastek neshodný - 2

b) přívlastek postupně rozvíjející - 1
4. Slovo **konzumace** znamená
a) příprava b) výdej c) spotřeba d) výběr
5. Následující cizí slova z textu nahraď českým výrazem:
a) medicínská b) kontinent c) exotická
6. Vysvětli pojem **metla** a urči, zda v textu má toto slovo základní nebo přenesený význam a zdůvodni.

7. Co to jsou kurděje?
a) nedostatek kuřecího masa
b) nemoc z nedostatku vitamínu C
c) zastaralý výraz pro ptačí chřipku
8. Kdo nebo co je pohan? Znáš nějaké rčení s tímto výrazem? Pokud ano, napiš.
9. Vypiš z textu souvětí s VV časovou. U věty hlavní urči všechny větné členy.
10. V prvním odstavci textu najdi a vypiš jednoslabičné podstatné jméno.
11. Z podtržených vět utvoř souvětí, urči jeho druh a proved' větný rozbor.

12. V následující větě urči u vyznačených slov slovní druhy:

A tak se po delší době pěstovaly pouze jako okrasná exotická rostlina na dvorech velmožů a v klášterních zahradách.

13. Nahraď oficiálním zeměpisným názvem slovní spojení **starý kontinent**.

14. Zdůvodni pravopis u spojení **Jižní Amerika x jižní Evropa**.

15. Z textu nevyplývá, že
a) brambory pocházejí z Jižní Ameriky
b) Inkové uctívali brambory
c) brambory konzumovali pouze šlechtici
d) brambory měly léčivé účinky

16. Vhodně doplň do spojení slova **nábožný** a **náboženský**:

..... víra, literatura

..... člověk

